

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Važnost strukovnog obrazovanja i osposobljavljanja-pogled na evropske procese i iskustva Republike Slovenije

Elido Bandelj
Direktor

Zagreb, 28. novembar 2016

Suvremeni trendovi na trgu rada

U skladu s porastom dijela prijelazne zaposlenosti, povećanje frekvence ukidanje starih radnih mesta i otvaranje novih, povećanja frekvencije pojave novih zanimanja, sve veći broj kandidata za određeni posao, deficit kandidati za drugim, itd :

- Nema više jedinstvenih doživotnih odluka, ili idealne odluke za karieru, nego za usposobljenost državljanina za cijeloživotno planiranje i upravljanje karijerom,
- Ne ide više da se pronadže najbolji posao, nego za to da budemo najbolje mogući radnici,

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

- Prijenos kontrole i odgovornosti za izbor posla i kariere mora preći na pojedinca
- Cilj nam mora biti osposobiti ljudi s takvim vještinama koje omogućuje pojedincu, da će moći u životu stalno odlučivati i učiti o svim aspektima njegovog života
- Cilj nam mora biti osposobiti pojedince, da naprave vlastiti posao ili radno mjesto

Svi mi smo tu, da omogučimo pojedincima ovakve uvjete

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Tehničko i strukovno obrazovanje u posljednjih nekoliko godina je prepoznato kao **pokretač tehnološkog razvoja**.

- Uska povezanost sa gospodarstvom i potrebama toga diktira tvorcima tog sistema stalni razvoj strukovnog obrazovanja i novih zanimanja vezanih za tehnološki razvoj industrije i zahtjevima poslodavaca i pojedinaca,
- Istovremeno pa je potrebno stalno ažurirati postojeća zanimanja zbog naglog tehnološkog razvoja struka,
- Potrebno je identificirati propulzivne grane i potrebu za novim spoznanjima u tim industrijama, koji će da podrže nacionalne programe razvoja sektora.

Ciljevi strukovnog obrazovanja-SLO primjer

- Prilagodljivo potrebama tržišta rada (fleksibilno)
- Atraktivno i slijediti mora razvoju struka
- Prilagodženo pojedincu (otvoreno)
- Usporedivo i prenosivo unutar europskog tržišta rada (EQF, ECVET, EQAVET)
- Omugočavati mora priznavanje neformalnog i informalnog učenja
- Usposobiti mora pojedinca za cijeloživotno učenje

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

- Povezivati mora opće, strukovno i praktično znanje
- Omugočiti selektivnost i propusnost izmedžu obrazovnih programa i vertikalno prohodnost
- Omugočava avtonomiju i odgovornost škole za način rada i dio obrazovnog programa
- Omogučiti ko-odgovornost škole i gospodarstva za rezultate rada (WBL)
- Mora učiniti pomak ka ciljano orijentiranim programima obrazovanja- sa zanimanjima izhodima učenja

Faze uvodženja novih obrazovnih programa

- 2000 Polazne tačke za nove obrazovne programe
- 2002 Projektno uvodženje i evalvacija
- 2006 novi zakon o strukovnom obrazovanju
- 2006-2010 razvoj novih programa (konzorciji škola, CPI, socialni partneri)
- 2006-2010 opnomočenje škola i nastavnika na nove obrazovne programe, mentora kod poslodavaca
- 2010 uvodženje svih novih programa
- 2010 dalje permanentne evalvacije i permanentno usposabljanje nastavnika, poslodavac,

Zajednička svojstva strukovnog obrazovanja i usposobljavanja u RS

Obrazovni sistem - koji uključuje **obavezni** trening (osposobljivanje) u radnom procesu minimalno:

- 24 tjedana u 3-godišnjem strukovnem obrazovanju
- 4 do 8 tjedana u 4-godišnjem tehničkom obrazovanju

To se izvodi na verifikovanim učnim mjestima kod poslodavaca, izvodi usposobljen mentor, na osnovi kolektivnih ugovora ili individualnih ugovora

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Glavne značajke:

- Stručni moduli temelje na kompetencijama
- Stručni moduli su na osnovi profesionalnih standarda
- Opće obrazovanje jednaki standard za vse i prilagodženo struki
- Selektivnost na nivoju škole i učenika
- Završni ispit / strukovna matura (isti katalozi)
- Kreditno vrednovani:
  - 180 bodova za strukovno obrazovanje (3 godine)
  - 240 kredita u tehničko obrazovanje (4 godine)
- otvoreni plan(kurikul)
  - 15-18% 3-godišnji
  - 8-12% 4-godišnji

Celostni pristup kod razvoja obrazovnih programa - koraci

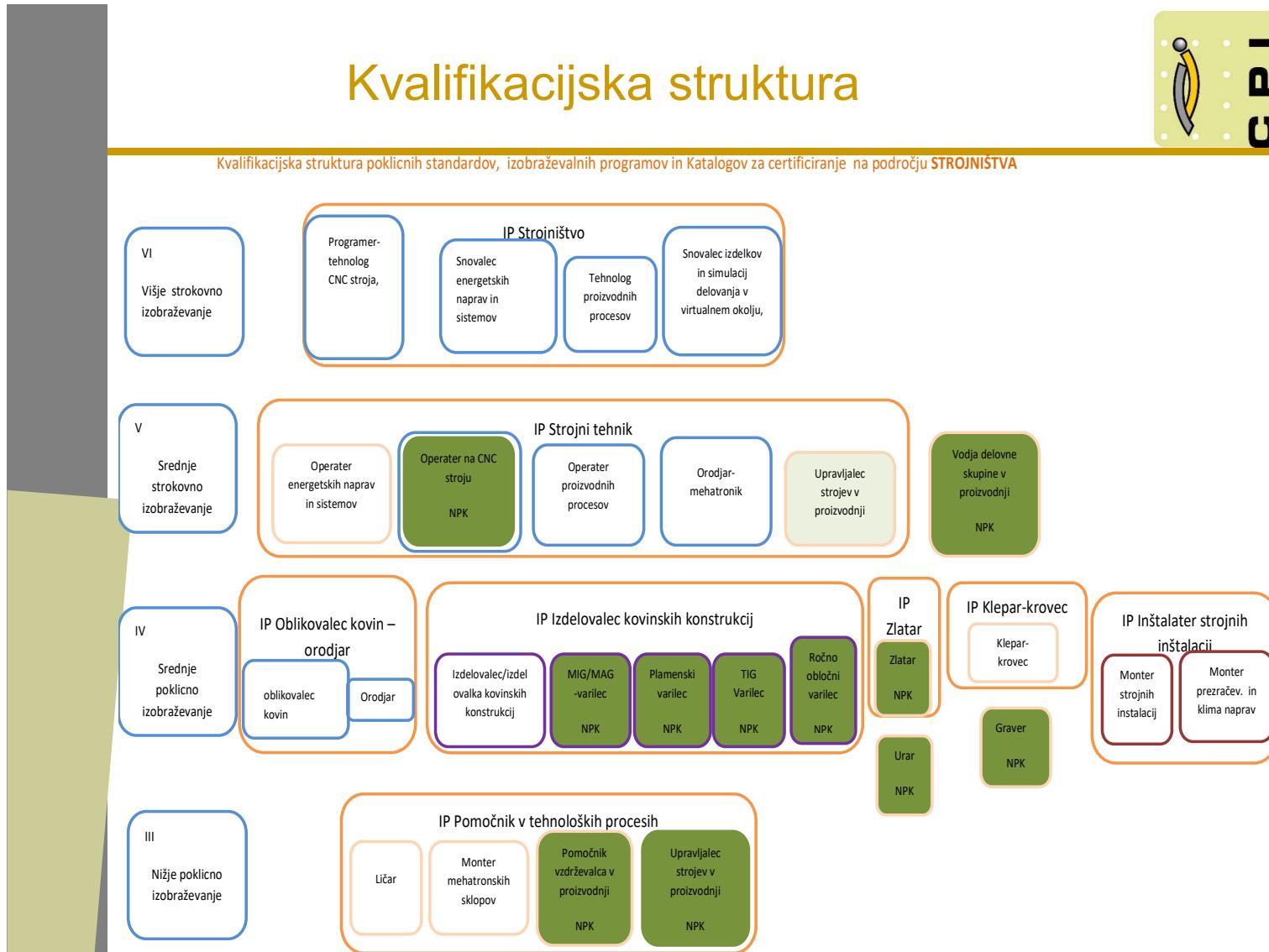
- Izrada **strategije** razvoja obrazovanja na odabranem području
- Postavitev **kvalifikacijskih struktura** za področja od NPI do VSI
- Razvoj in priprema **stručnih standarda** na određenih područjih
- **Analiza** postojećih programske struktura i područij te izrada **medžunarodnih usporedbi**
- **Analiza** stručnih standarda po područjih in odluka o njihovem **uključevanju** v programe (obvezni in izbirni SS)
- Izrada **modularno strukturovanih obrazovnih programa**

Analiza stručnih standarda

- Oblikovanje **mrežnog diagrama**
- Ugotavljanje **uključenosti** posameznih stručnih i ključnih kompetencija u standardima na određeni ravni zahtjevnosti
- **Definicija:**
  - zajedničkih strukovnih in ključnih kompetencija za celokupno područje
  - zajednih strukovno-specifičnih kompetencija za određeno područje,
  - specifičnih strukovnih kompetencija za posamezen SS
- Odluka o tome, **koji SS će tvoriti posamezan obrazovni program** (obavezni, izbirni)

Kvalifikacijska struktura

Kvalifikacijska struktura poklicnih standardov, izobraževalnih programov in Katalogov za certificiranje na področju STROJNIŠTVA

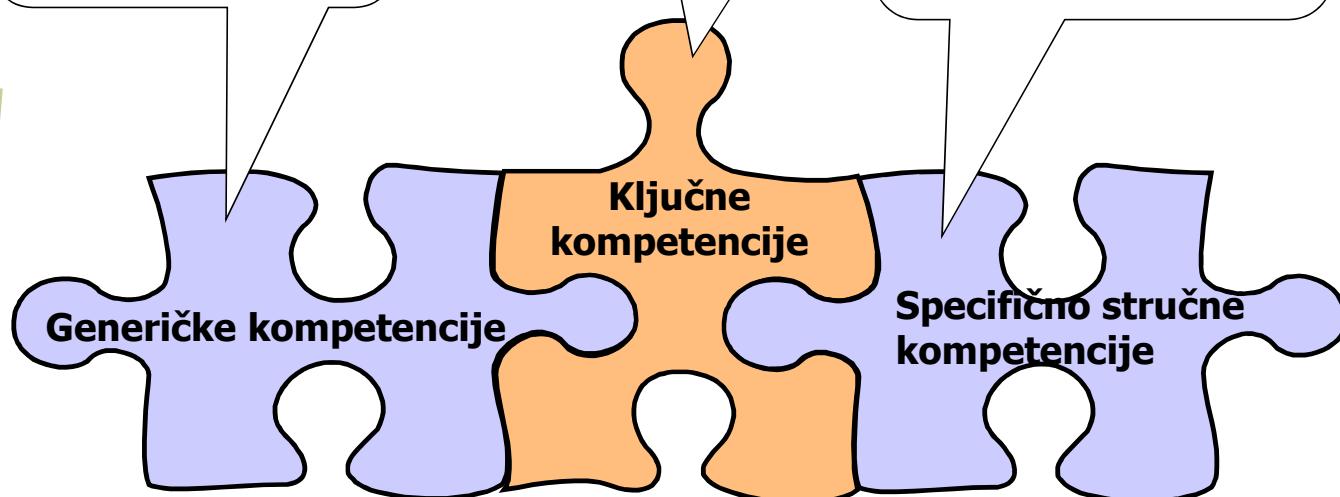
Struktura obrazovnog programa

**Zajednički
strukovni moduli
za celo struko**

**Opšto -
obrazovni
predmeti**

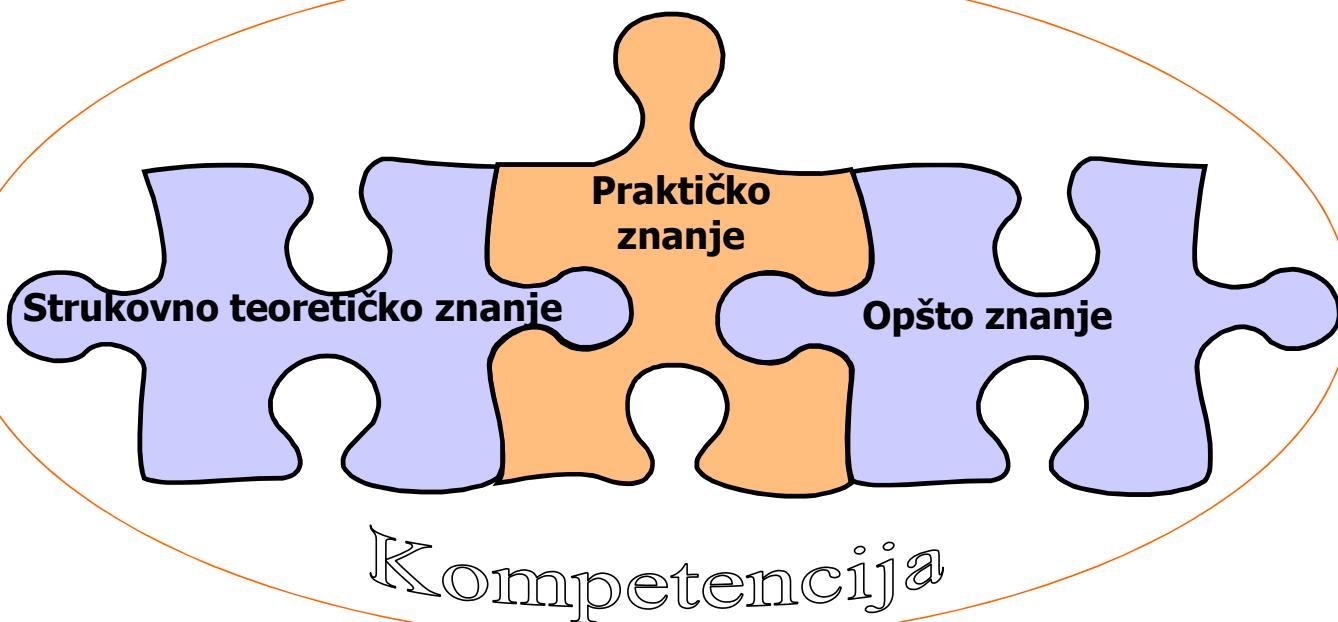
**Strukovni moduli
vezani na određeno
stručno kvalifikaciju
(izbirnost)**

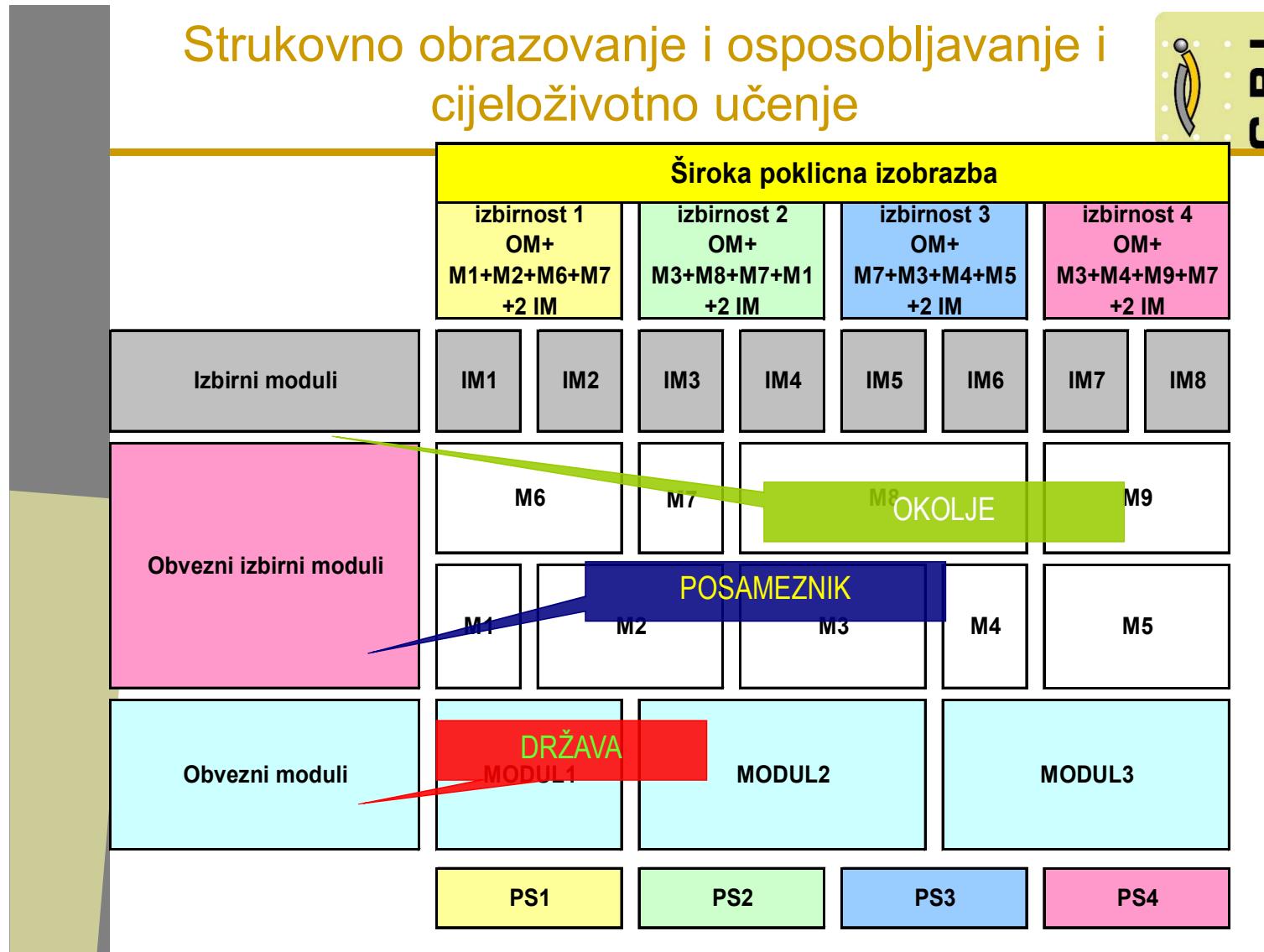
Strukovni modul

STRUKOVNI MODUL

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

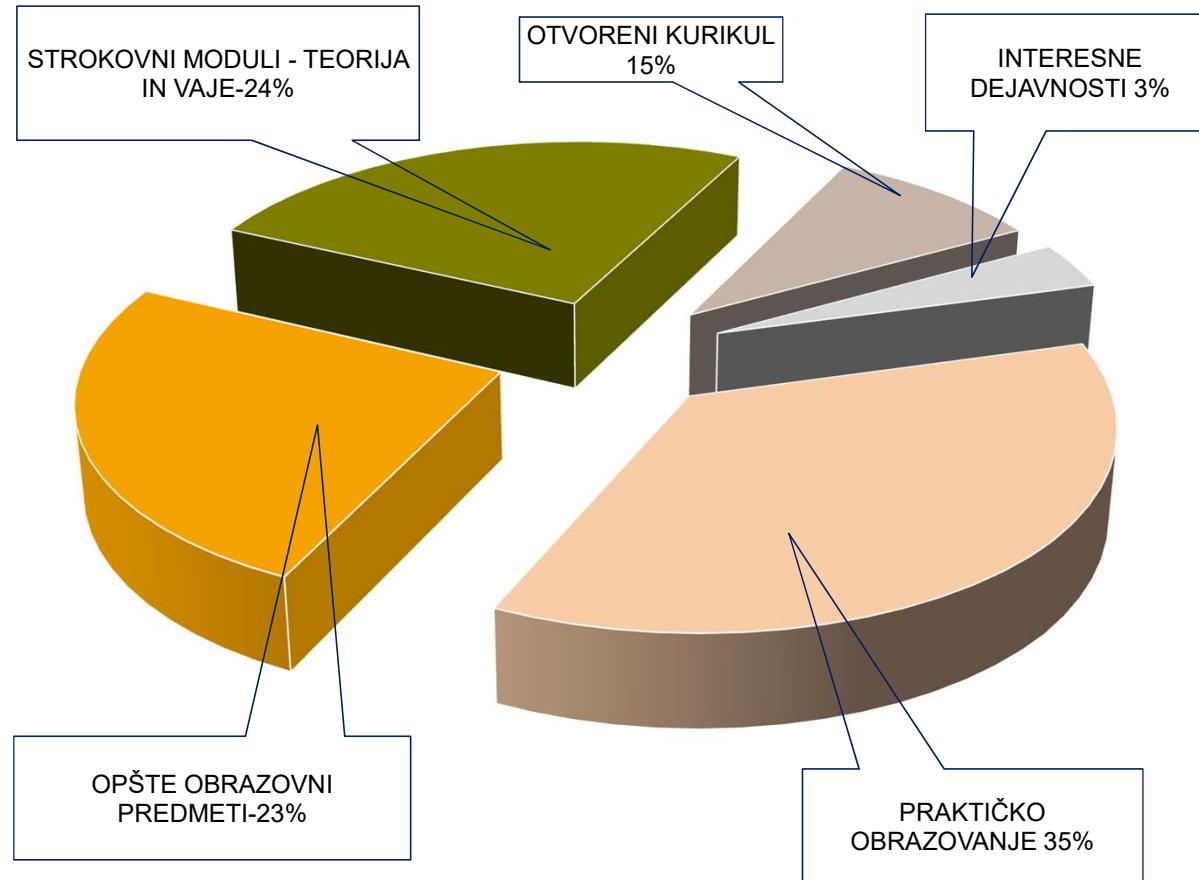

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Trogodišnje strukovno obrazovanje	Minimalno št. sati ili tjedna	Št. kreditnih bodova
A – Opšto obrazovni predmeti	1048 sati	53 KT
B – Strukovni moduli	1258–1338 sati	63–67 KT
C – Otvoreni kurikul	320–400 sati	16–20 KT
Č – Interesne delatnosti**	5 tjedna (160 sati)	6 KT
Praktičko obrazovanje		
D – Praktička nastava	600 sati	24 KT
E – Praktičko usposabljavanje s radom	24 tjedna (912 sati)	36 KT
Zaključni izpit	-	2 KT
Obseg nastave	82 tjedna (2706 sati)	
Okupni obseg obrazovanja	111 tjedna	180 KT

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

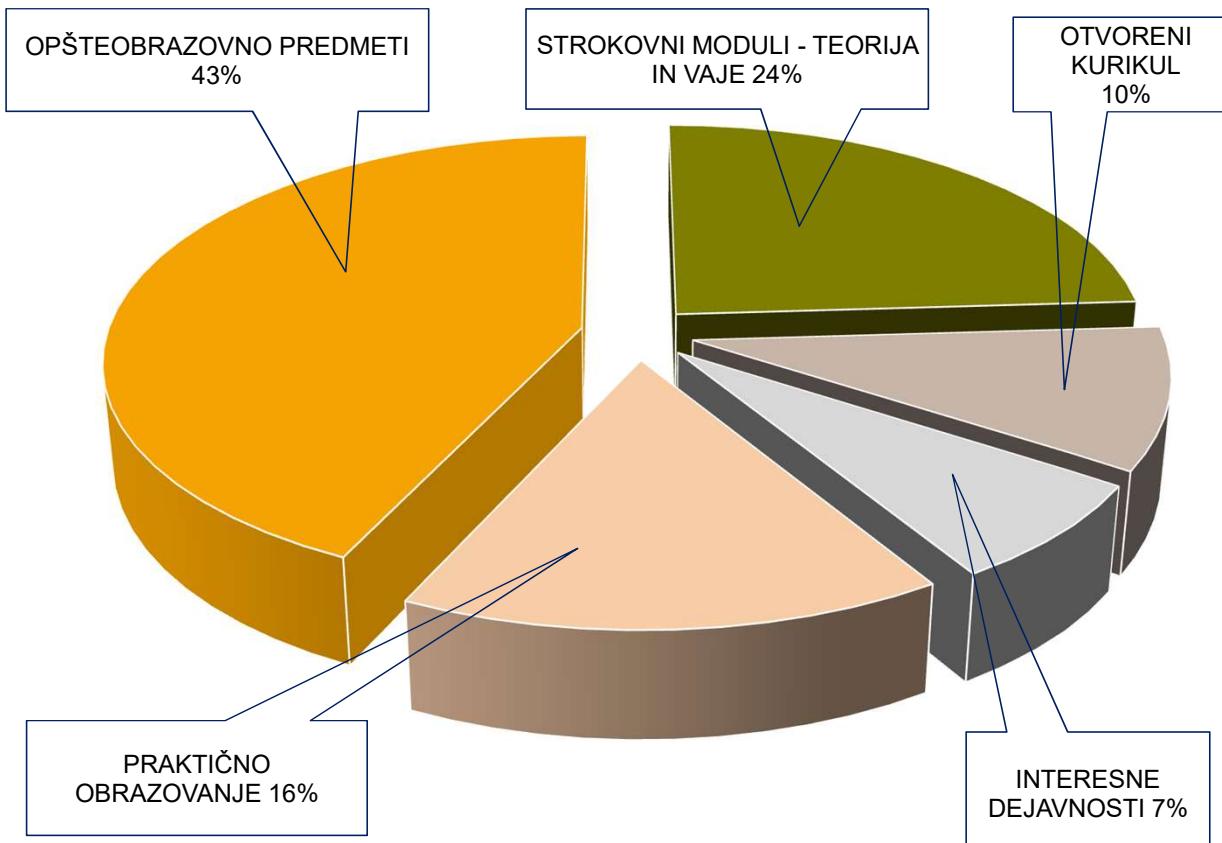

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Srednje tehničko obrazovanje	Minimalno št. sati ili tjedna	Št. kreditnih bodova
A – Splošnoizobraževalni predmeti	2137 sati	100 KT
Slovenščina	487 sati	24 KT
Matematika	383 sati	19 KT
Strani jezik	417 sati	20 KT
Umetnost	68 sati	3 KT
Družboslovni predmeti	238 sati	11 KT
– zgodovina		
– geografija		
– sociologija ali psihologija		
Naravoslovni predmeti	204 sati	9 KT
– fizika		
– kemija		
– biologija		
Športna vzgoja	340 sati	14 KT
B – Strukovni moduli	1583–1783 sati	79–89 KT
C – Otvoreni kurikul	400–600 ur	21–31 KT
Č – Interesne delatnosti	11 tjedna (352 sati)	14 KT
Praktično obrazovanje		
D – Praktična nastava	480 sati	19 KT
E – Praktično usposabljivanje s radom	8 tjedna (304 sati)	12 KT
Strukovna matura	-	4 KT
Obseg nastave v školi	130 tjedna (4290 sati)	
Skupni obseg obrazovanja	149 tjedna	240 KT

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Operacionalizacija nacionalnog kurikuluma u svakoj školi - Izvedbeni školski program

- planiranje provedbenoga nastavnog plana i programa u zboru učitelja obrazovnog programa,
- učeno ciljano na ishodima učenja planirano: što učenik zna, razumije i je u stanju učiniti,
- povezivanje opće, stručno-teorijska i praktična znanja (situacije učenja)
- nova kultura nastave (aktivne metode rada, interdisciplinarna suradnja, problemska nastava, rad na projektih)
- nova kultura ocijenivanja.

Operacionalizacija nacionalnega kurikula na posamezni šoli – Izvedbeni kurikul šole

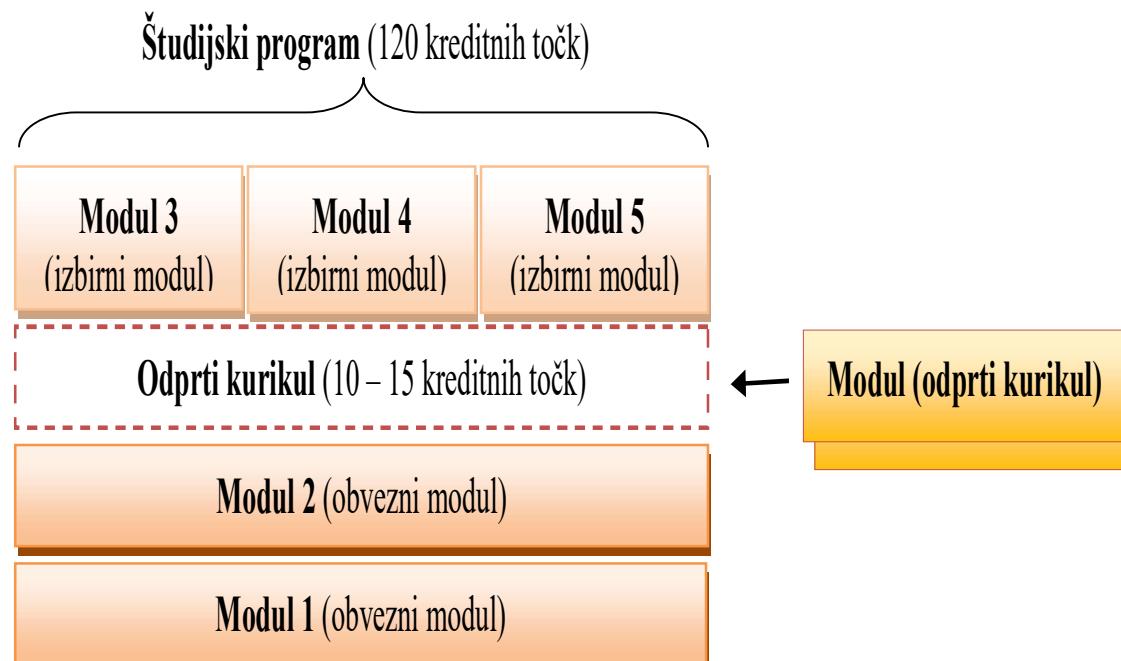
- načrtovanje izvedbenega kurikula v programskem učiteljskem zboru,
- učno-ciljno načrtovanje učnih izidov: kaj naj dijak zna, razume in je sposoben narediti,
- povezovanje splošnega, strokovno-teoretičnega in praktičnega znanja (učne situacije),
- nova kultura poučevanja (aktivne metode dela, medpredmetno povezovanje, problemsko zasnovan pouk, projektno delo),
- nova kultura ocenjevanja.

Višje strukovno obrazovanje

Višeškolski študijski program opsega 120 kreditnih bodova ECTS. Ti su podjeljeni medju module in druge programske jedinice na ta način:

- obavezni moduli: 70–90 kreditnih bodova,
  - izbirni moduli: 10–25 kreditnih bodova,
  - odprti kurikul: 10–15 kreditnih bodova,
  - prostoizbirni predmeti: 5 kreditnih bodova i
  - diplomski rad/ispit: 5 kreditnih bodova.
-

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Vir: Izhodišča za pripravo višešolskih študijskih programov

Budući koraci

- ESS projekti koji podržavaju razvoj strukovnog obrazovanja cca 50 miljuna eura
- Zakon o SOK i novi načini stizanja kvalifikacija
- 2016 Nove polazne tačke za promjene u strukovnom obrazovanju
- 2017 Programi ispopunjavanja i programi specializacija
- 2017 projektno uvodženje dualnog sistema

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje i cijeloživotno učenje

Hvala

Elido.Bandelj@cpi.si

**Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje**

Center Republike Slovenije
za poklicno izobraževanje

Kapuhova 32 U, SI-1000 Ljubljana

tel: 01/5864 200
fax: 01/5422 045
e-pošta: info@cpi.si
www.cpi.si

